

SZENTBESZÉD NAGYBÖJT 1. VASÁRNAPJÁRA
JÉZUS MEGKÍSÉRTÉSE A PUSZTÁBAN

Méltóságos kanonok urak, lelkiatyák, testvéreim a papi és diakónusi szolgálatban, kedves szerzetesek és szerzetesnők, testvéreim, kedves fiatalok!

A természethez hasonlóan a keresztény életben is vannak olyan jelek, amelyek egy-egy új napra ébresztenek bennünket. Ilyen faluhelyen például a kakas kukorékolása, a madarak csicsergése, ott pedig, ahol vasútvonal szeli át a települést, a vonat dudálása, amely jelzi a pontos időt. Reggel hat órakor, amikor a vonat átrobog a falun és dudál, sokak számára ez jel arra, hogy fel kell kelni a munkába, az iskolába. Az emberek többsége ébresztőórát, esetleg a mobiltelefont használja erre a célra. Emlékszem arra, hogy mint diák szerettem aludni. Így az ébresztőórát még egy tányérra is réttem, hogy hangosabban ébresszen és biztosan felébredjek.

Ilyen jelek a templomi harangok is, amelyeket tulajdonképpen hangszernek is tekinthetünk. Szép hangjukkal jelzik, hogy reggel van és fel kell kelni. Nekünk, keresztényeknek, pedig eszünkbe juttatják, hogy imádkozzuk el a reggeli imánkat, az Úrangyalát, esetleg azt is, hogy ideje elindulni a reggeli szentmisére. Örömmel tölt el, hogy mindezt naponta meg tudjuk tenni. Örülünk, hogy megvan az életünk napi programja, legyenek azok munkabeli vagy lelki feladatok. Időnként olyan leveleket is kapunk, amelyekben néhány lakos panaszkodik a harangok zúgására. Ezért kénytelenek voltunk kicsit korlátozni és rövidebbre fogni a harangozást. Érdekes, hogy ez évszázadokon át senkit sem zavart, sőt büszkéek voltunk arra, hogy a „Kis Rómában” élünk, ahol naponta megannyi harang szólal meg... ez lelkileg inkább felemelt bennünket. Ma azonban más időket élünk... Még a kommunizmus idején is csak nagyritkán tiltották meg a harangozást. Amikor valamilyen kommunista ünnepélyre vagy felvonulásra került sor, szigorúan tilos volt harangozni. Manapság azonban pár egyént, vagy néhány csoportosulást ideológiai vagy politikai okoknál fogva mindez idegesíti... úgymond „*mit kalimpálnak a harangokon?*”... Tudjátok, ha valaki egy olyan harang hangját, amely nem kis pénzbe került, és amely komoly művészi értéket képvisel „*kalimpálásnak*” tekint, akkor az ilyet csak sajnálni tudok, mert elképzelem, vajon milyen lehet az ő lelki világa, ha ő ezt nem zeneként fogja fel, hanem csak amolyan „kalimpálásként” érzékeli.

Hadd említsek még néhány példát. Néhány évvel ezelőtt Magyarországon nagy tragédia történt. A Zámbo Jimmy művésznév alatt ismert rockénekes főbe lőtte magát. Úgy tűnt, hogy öngyilkosságot követett el. Valóban ez történt, de nagyon különös körülmények között. Hajnalban – miközben szórakozás és iszogatás után kézi fegyvereket próbálgatott ki - felfigyelt a szomszéd kakas kukorékolására. Ez már többször felizgatta őt, s meg is jegyezte, hogy egyszer ezt a hangoskodó szárnyast lelövi. Ezután kivette a tárat a pisztolyából, majd a halántékához emelte a fegyvert és elsütötte. Valószínű, hogy egy töltény a csőben maradt... Nem akarok kellemetlen lenni, de azt is mondhatjuk, hogy a pisztoly kis ravasza válaszolt a nagy kakas hangjára. Látjátok, ilyesmi is előfordulhat az olyan embereknél, akik a saját hangjukat talán méltóságteljesebbnek vagy művészbibbnek tartják, mint egy kakas kukorékolását. Jimmy temetésén rajongóinak tízezrei jelentek meg Magyarországról és külföldről.

SZENTBESZÉD NAGYBÖJT 1. VASÁRNAPJÁRA
JÉZUS MEGKÍSÉRTÉSE A PUSZTÁBAN

S végül még egy olyan esemény, amely érintőlegesen bekerült az egyháztörténelembe is. Valahol azt olvastam, hogy VIII. Keresztély dán király 1846-ban, abban az időben, amikor a dánok még buzgók voltak, a következő rendeletet hozta: *„Mivel tudomást szereztünk arról, hogy templomainkban elterjedt az alvás és a bóbiskolás, szeretettel elrendeljük, hogy minden községben legyenek férfiak, akik hosszú bottal megkopogtatják az alvó emberek fejét, hogy így elérjék a hívek kívánt ájtatos figyelmét”*. Most, több mint százötven év után, ezt elég különösnek tartjuk. De azt hiszem, néha az iskolában, az osztályban, vagy akár a szlovák parlamentben sem ártana, ha volnának ilyen tevékenységgel megbízott emberek. Bármennyire is különösnek tűnik ez a több mint száz évvel ezelőtti rendelet, szükségünk van állandó éberségre szóló felhívásra. Minden pillanatban ébereknek és figyelmeseknek kell lennünk, hogy ne feledkezzünk meg arról, ami a legfontosabb: a lelkünk üdvösségéről. Ne szunyókáljunk, hanem keljünk fel álmunkból most, a nagyböjt kezdetén, és kezdjük el fáradozni lelki életünk megújításán.

A nagyböjti idő első vasárnapjának liturgiája Jézust tárja elénk, amint megkísérti a sátán. Nagy Szent Gergely ezt a következőképpen kommentálja: *„Meváltónk számára nem volt méltatlan az, hogy kísértésnek volt kitéve, hiszen azért jött, hogy megöljék őt. Így ugyanis, legyőzve a kísértőt, legyőzte a mi kísértéseinket is. Halálával legyőzte a mi halálunkat is.”* Gondolatainkban, szívünkben gyakran visszacseng, hogy Jézus a kereszthalálával és feltámadásával megváltott minket. Azonban ez a pusztában történt esemény felhívja a figyelmünket arra, hogy győzedelmeskedjünk a saját kísértéseink fölött, hogy Jézus példája nyomán szedjük össze magunkat és álljunk ellen a Gonosznak, a Kísértőnek. A mai evangélium szerint ezt megelőzően Jézus negyven napig imádkozott a pusztában. Ezzel megmutatta, hogy az ima az alapfeltétele a szívünk bűnös gondolatai feletti győzelmünknek. Csakhogy az Úr Jézus az ima mellett még egy nagyon fontos tényre mutat rá, mégpedig arra, hogy szilárdan álljunk ellen a kísértésnek, amit a következő szigorú gesztussal és felszólítással fejezett ki: *„Takarodj tőlem, sátán!”* (Mt 16,23). Azt mondhatná erre valaki, hogy a Jézus és a sátán közti ma hallott konfliktus esetében az Isten és a gonosz hatalom közti közvetlen konfliktusról van szó. Mi azonban tudjuk, hogy a Gonosz a munkatársain keresztül is képes cselekedni. Néha még olyan döntésre is eljuttat, hogy a nézeteit és az ideológiáját embereken, sőt hívő embereken keresztül is képes terjeszteni.

Kedves Testvérek! Nemde ugyanezeket a szavakat intézte az Úr Jézus Szent Péterhez is? Távozz tőlem sátán, kísértő! Az a Krisztus, aki határtalanul szerette apostolait, ilyen nyíltan és keményen megfedte Pétert. S amikor a Szentírás említést tesz arról, hogy az Úr Jézus a bűnös asszonyt megmentette a megkövezés elől, neki is azt mondta: *„Menj, de többé ne vétkezzél!”* (Jn 8,11). A csúcspont az az esemény jelenti, amikor Jézus korbácsot font, bement a jeruzsálemi templomba, és kiűzte onnét a kereskedőket. Jézus nem volt egy nyájas puhány. Az ő szeretete a Megváltó, az Isten Fia szeretete volt, aki mindent elkövetett azért, hogy megóvjon minket a Gonosz elől, hogy így üdvözülhessünk. Ő nem egy szélesre tárt, határtalan ölelés olyan értelemben, hogy nyugodtan azt mondhassuk, az Isten úgyis megbocsát, nem kell győnnöm sem, hiszen a vele való közvetlen kapcsolat szeretetteljes. Jézus óva int minket, és példát mutat személyes állásfoglalásával. A Gonosz a jelen korban is pompát és világi dicsőséget kínál. Ajánlatot tesz, azt állítva, hogy csak egy keveset kér... Azt, hogy boruljunk le előtte. Ezt néhány elnökjelölt által is kínálja, akik hegyet-halmot ígérnek,

SZENTBESZÉD NAGYBÖJT 1. VASÁRNAPJÁRA
JÉZUS MEGKÍSÉRTÉSE A PUSZTÁBAN

mi pedig tanúi vagyunk annak a szomorú ténynek, hogy – sajnos – keresztények is hajlandók szavazatukat adni olyan jelöltnek, akinek a nézetei és a programja összeegyeztethetetlen Krisztus tanításával és a keresztény értékekkel. Jusson eszünkbe a mai evangéliumból a következő is: „Az ördög fölvezette egy magas hegyre, és egy szempillantás alatt megmutatta neki a földkerekség minden országát. Mindezt a hatalmat és dicsőséget neked adom – mondta –, mert hisz én kaptam meg, és annak adom, akinek akarom. Ha leborulva hódolsz előttem, az mind a tied lesz” (Lk 4,5-7).

A Szlovák Köztársaságban a közvetlen elnökválasztás lehetősége húsz évvel ezelőtt valósult meg. De ez nem csupán feljogosít minket az elnök megválasztására, hanem nagy, nagyon nagy felelősséget is ró ránk. A keresztény ember nem hagyhatja magát befolyásolni, félretéve a tízparancsolatot, ötparancsolatot, az evangéliumot, a Katolikus Egyház tanítását, a katolikus lelkiismeretet, és nem választhat olyan jelölteket, akik támogatják a terhességmegszakítást, az egyforma neműek házasságát, és nem érthet egyet azzal, hogy az ilyenek örökbe fogadhassanak gyermekeket, nem támogathatja az LGBTI-t, a könnyű drogokat, az eutanáziát. Nem buzdít minket kellőképpen az a tény, hogy minden keresztény egyház, beleértve bennünket, katolikusokat is, újra aláírta az Isztambuli szerződés elleni tiltakozást? Győzzön meg bennünket az a tény, hogy nem csupán mi, katolikusok, hanem a Szlovákia területén működő összes keresztény egyház aláírta ezt a dokumentumot, amely értelmében ellenezzük az Isztambuli szerződést, mert az rejtve támogatja a gender- és az LGBTI ideológiát. Nekünk egy olyan államfőre van szükségünk, aki példakép mindenki számára személyes, tehát nem csupán intellektuális, hanem erkölcsi életével is. Olyan valakire van szükség, aki a szívével és az életével is megvallja tiszteletét az olyan igazi értékek iránt, mint az igazság és igazságosság, az élet iránti tisztelet, az ember iránti tisztelet a természetes fogantatástól kezdve a természetes halálig és aki becsüli a hagyományos családot, amelynek az alapja egy férfi és egy nő, apa és anya. Sajnos, azt kell mondanom, hogy az első, a második és a harmadik fokozat papsága is csatlakozik néha az ultraliberális nézetekhez. Fellépni a televízióban és propagálni az olyan jelöltet, aki az ilyen ultraliberális párthoz tartozik, súlyos bűn.

Testvérek, nagyszombati érsekként, aki ezt a nyáját Krisztus tanításának szellemében vezetem, beleértve különböző beosztású és rangú testvéreimet is, valamint a nyugalmazott püspököket, érsekeket, akikért szintén felelősséggel tartozom, azt kell mondanom, ez nem helyes út. Ezen az úton a híveinket zsákutcába, katasztrófa felé vezetjük. Mindig fennáll annak a kísértésnek a lehetősége, hogy egyetértsünk és azt mondjuk a Gonosznak: igen, ha annyi lehetőséget kínálsz nekem, mibe kerül nekem, ha egy kicsit leborulok előtted? Szomorú dolog, hogy az ultraliberális jelöltek oldalára állnak néhányan a hívek, az egyházi méltóságok és katolikus politikusok közül. A napokban néztem egy beszélgetést. Mit mondjak egy olyan keresztény katolikusról, akit már negyvenöt éve, vagy talán még régebben ismerek, és azt mondja, hogy ha két férfi vonzódik egymáshoz, szeretik egymást, és összeköltöznek, az nem bűn? Hogy mondhat ilyet egy keresztény katolikus politikus, aki disszidensként élt, és most ilyet állít? Ugyanakkor személyes hiányosságának ugyanez az elnökjelölt azt tekinti, hogy nem tudja pontosan, mennyibe kerül a tojás a szupermarketben, ezen a téren kételyei vannak, aztán meg hogy kicsit lusta is, mivel ő volt a testvérek közül a legfiatalabb és a család ezért sok mindent elnézett neki... Ez az ő vallomása. Én még hozzáfűzném, hogy több bűnre már

SZENTBESZÉD NAGYBÖJT 1. VASÁRNAPJÁRA
JÉZUS MEGKÍSÉRTÉSE A PUSZTÁBAN

nem emlékszem, pedig szemmel láthatóan félrebeszélte, a Katolikus Egyház tanítása és a katolikus erkölcs ellen fordult.

Testvéreim, a böjti időszak kezdetén vagyunk. Ebben az időszakban gyakrabban imádkozzuk a rózsafüzért, a keresztutat, gyakrabban járunk a bűnbánat szentségéhez, és sokan életgyónást végeznek. Magunkhoz vesszük az Oltáriszentséget, kezünkbe vesszük Krisztus keresztjét, amely keresztény mivoltunknak a középpontja. Ha valaki Krisztussal akar élni, az ne tegyen semmi mást, csak azt, amit Krisztus. Utasítsa el a Gonosz ajánlatait és úgy szeressen, mint Krisztus a kereszten. Krisztus szeretete ugyanis nem egy napfényes idill – tetszeni mindenkinek, minden pártnak, minden politikusnak, sőt magának a Gonosznak is. Ne feledjük, hogy a legnagyobb politikus, a leginkább intellektuális és a legelegánsabb személy is maga a Gonosz. Nagy Szent Teréz azt mondja: *„Ha magadhoz akarod ölelni a kereszten függő Jézust, át kell őt ölelned keresztjével, sebeivel és töviskoronájával együtt”*. Ha így fogjuk átélni nagyböjt idejét, biztos, hogy újra közelebb kerülünk Istenhez, és így a közeledő választások által Szlovákia nem csak tisztességesebb lesz, hanem keresztényibb társadalommá is alakul, olyan társadalommá, amely megvalósítja Szent Cirill és Metód elvárását is: Atyáink örökségét tartsd meg nekünk, Urunk.

Ámen.